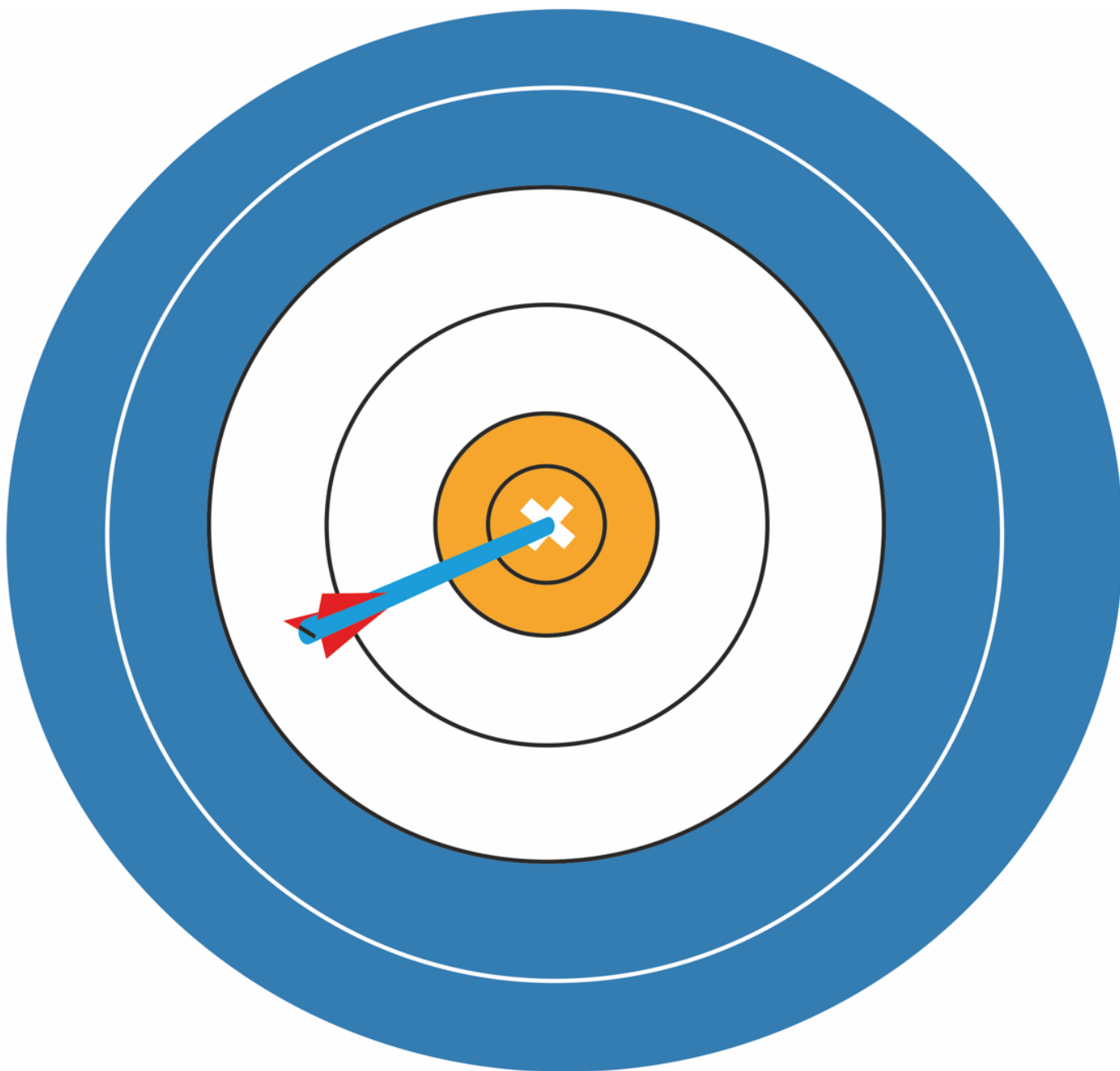

Perusopetuksen opetussuunnitelma 2018

Pop & Jazz Konservatorion johtokunta on kokouksessaan 13.6.2018 hyväksynyt tämän taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetussuunnitelman käyttöön 1.8.2018 alken. Opetussuunnitelmaa sovelletaan kaikkiin Pop & Jazz Konservatorion taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän oppilaisiin.

Sisällysluettelo

Pop & Jazz Konservatorio	3
Toiminta-ajatus ja arvot	3
Oppimisympäristöt	4
Opetuksen tarjonta, rakenne ja laajuus	4
Opetuksen tavoitteet ja sisällöt	5
Varhaisiän musiikkikasvatus	5
Perusopinnot	5
Syventävät opinnot	6
Opetuksen toteuttaminen ja opetusjärjestelyt	7
Instrumenttitaitojen opintokokonaisuus (yksilöopetus)	8
Yhdessä soittaminen opintokokonaisuus (ryhmätoimintaa)	8
Musiikin hahmottamisen opintokokonaisuus (ryhmätoimintaa)	8
Aikuisten opetus	8
Opetuksen järjestäminen	9
Oppimäärän ja opetuksen yksilöllistäminen	9
Opiskeluaika	9
Oppimisen ja osaamisen arviointi	9
Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen	10
Todistusten sisältö	10
Oppilaaksiottaminen	10
Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa	11
Oman alueen kulttuuripalvelujen tuottaminen	11
Toiminnan jatkuva kehittäminen	11
Opintojen kuvaus pähkinänkuoressa	11

Pop & Jazz Konservatorio

Pop & Jazz Konservatorio on Helsingissä toimiva rytmimusiikkiin erikoistunut musiikkialan harrastetavoitteista perusopetusta ja ammatillista peruskoulutusta antava musiikkioppilaitos, joka on kehittynyt 1970-luvun pienestä musiikkiopistosta yhdeksi Euroopan arvostetuimmista rytmimusiikin oppilaitoksista.

Konservatoriossa järjestetään musiikkialan ammatillista peruskoulutusta ja taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta. Oppilaitos tarjoaa matalan kynnyksen reitin musiikin tavoitteellisempiin opintoihin mm. musiikkileikkikoulun ja avoimen osaston bändipajan kautta.

Konservatorio tukee moninaisuutta mm. tarjoamalla opetuksessa laajaa kirjoa erilaisia musiikkityylejä pop-, jazz- ja rockmusiikista, tanssimusiikin ja taidemusiikin kautta maailmanmusiikkiin. Tavoitteena on musiikin universaalin kommunikaation avulla myös tukea erilaisuuden hyväksymistä ja suvaitsevaisuutta.

Konservatorion opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa oppija itse on aktiivinen toimija, joka ohjaa omaa oppimistaan. Opettaja luo oppimisympäristön sekä tukee oppijaa antamalla palautetta ja ohjaamalla oppijan oikeiden kysymysten äärelle.

Pop & Jazz Konservatorion toimintakulttuuri on yhteisöllinen ja ilmapiiriltään avoin, suvaitseva ja luovuuteen kannustava. Opetustarjonta on avointa kaikille kulttuuristaan, ikään, sukupuoleen, uskontoon, seksuaaliseen suuntautumiseen, sosiaaliseen asemaan tai terveydentilaan katsomatta. Konservatoriossa työskentelee nykyisin yhteensä 62 opettajaa ja 1000 oppilasta.

Taiteen perusopetus

Pop & Jazz Konservatorion antama taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukainen opetus perustuu lakiin ja asetukseen taiteen perusopetuksesta (L 633/1998 ja A 813/1998) sekä opetushallituksen vuonna 2017 vahvistamiin taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmaperusteisiin. Tätä opetussuunnitelmaa laadittaessa on otettu huomioon myös Helsingin kaupungin strategiset tavoitteet sekä monimuotoisuus, saavutettavuus ja saatavuus, osallistuminen ja osallisuuden lisääminen.

Konservatorio kehittää koulutusta edistääkseen yhdenvertaista osallisuutta. Opetuspalvelut ja oppimisympäristöt on suunniteltu helposti saavutettaviksi siten, että oppilaan on mahdollisimman helppo osallistua toimintaan, oppia ja ymmärtää. Oppilaitos tukee saavutettavuutta ja osallisuutta mm. laatimalla oppilaiden lukujärjestykset oppijälähtöisesti ja antamalla heidän vahvasti vaikuttava opiskeltavan musiikin valintaan.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän rahoitus muodostuu opetustuntikohtaisesta valtionosuudesta, kuntatuesta ja oppilasmaksuista.

Toiminta-ajatus ja arvot

Toiminta-ajatus

Pop & Jazz Konservatorion toiminta-ajatus on tarjota musiikista kiinnostuneille mahdollisuus oman ilmaisunsa kehittämiseen musiikin tekemisen ja kokemisen kautta luovassa ilmapiirissä ja antaa eväitä ryhmätyöskentelyyn, erilaisuuden hyväksymiseen ja suvaitsevaisuuteen

Arvot

Opiskelijälähtöisyys

Oppilaan mielipiteen kuunteleminen koulutuksen järjestelyissä sekä opettaminen ja kannustaminen itsearviointiin ohjaavat oppilasta ottamaan vastuuta omasta opiskelustaan ja elämästään. Oppilaat ovat oppilaitoksen voimavara myös jatkuvassa opetussuunnitelmatyössä. Opiskelijälähtöisyyden ytimessä on oppilaiden osallisuuden tukeminen pedagogisen strategian periaatteita noudattamalla.

Luovuus

Luovuus merkitsee uteliaisuuden ja innostumisen korostamista sekä halua kehittää ja luoda uutta. Rohkaisemme luovuuteen ja koemme tulevaisuuden positiivisena haasteena.

Henkinen kasvu

Pop & Jazz Konservatoriossa opiskelija voi musiikin keinoin kehittää ilmaisuaan, saada lisää itseluottamusta, kehittää persoonallisuuttaan ja jäsentää minäkuvaansa. Osallisuuden ja osallistumisen kautta opiskelija kehittyä erilaisuuden ja moninaisuuden ymmärtämisessä ja hyväksymisessä.

Yhteisöllisyys

PJK:ssa yhteisöllisyydellä luodaan avointa ja viihtyisää ilmapiiriä sekä vahvistetaan yhteisön jäsenten keskinäistä hyvää tahtoa ja luottamusta, sosiaalista pääomaa ja taitoja, elämänhallintaa, hyvinvointia ja uskoa kunkin omiin kykyihin ja tulevaisuuteen. Jokainen voi osallistua yhdessä tekemiseen ja yhteisiin tapahtumiin sekä saa mahdollisuuksia vaikuttaa toiminnan kehittämiseen. Kiinnostus musiikkiin on erilaisista yksilöistä koostuvaa yhteisöä yhdistävä tekijä.

Oppimisympäristöt

Pop & Jazz Konservatorion oppimisympäristöt on suunniteltu edistämään yhdenvertaista osallisuutta ja helppoa saavutettavuutta siten, että oppilaan on mahdollisimman helppo osallistua toimintaan, oppia ja ymmärtää.

Pop & Jazz Konservatorio sijaitsee Helsingin Arabianrannassa – noin viiden kilometrin päässä Helsingin keskustasta. Arabianranta, Toukola ja Viikki muodostavat voimakkaasti kasvavan ja dynaamisen opiskelun, uuden teknologian, musiikin ja muun kulttuurin innovaatio- ja osaamiskeskuksen.

Konservatorio toimii samoissa tiloissa Metropolia Ammattikorkeakoulun musiikin koulutuksen kanssa. Musiikkiteknologian käytössä on kolme atk-opetusluokkaa, projektityötila ja konserttisalin yhteydessä sijaitseva digitaalinen ammattistudio. Konservatoriolla on myös kirjasto sekä soitinvalmennus- ja musiikkileikkikoulutilat. Vuonna 2020 konservatorio muuttaa samassa korttelissa uuteen, esteettömään yhteiskampukseen Metropolia Ammattikorkeakoulun kulttuurialojen kanssa.

Konservatorio on kehittänyt verkko-opetusta aktiivisesti, ja lähitulevaisuudessa oppilaiden käyttöön avautuu monipuolinen ja dynaaminen musiikin verkko-oppimisympäristö, joka osaltaan muodostaa matalan kynnyksen sisääntuloreitin laajan oppimäärän opetukseen.

Opetuksen tarjonta, rakenne ja laajuus

Varhaisiän musiikkikasvatus

Varhaisiän muodostaa kaikille lapsille helposti saavutettavan matalan kynnyksen reitin musiikin opintoihin. Perheen pienimmillä on mahdollisuus opiskella joko

- musiikkileikkikoulussa (0–6-vuotiaat) tai
- musiikin perusopintoihin valmentavassa soitinvalmennuksessa (1-3 luokkalaiset).
Joissakin tapauksissa instrumentin yksilöopinnot voi aloittaa jo 7-vuotiaasta lähtien.

Perusopinnot ja syventävät opinnot

Opetus muodostuu musiikin perusopinnoista ja niille rakentuvista syventävistä opinnoista sekä niitä edeltävästä varhaisiän musiikkikasvatuksesta. Perusopintojen laskennallinen laajuus on 800 tuntia ja syventävien opintojen 500 tuntia. Perusopinnot ja syventävät opinnot on tarkoitettu pääasiallisesti kouluikäisille lapsille ja nuorille.

Opinnot koostuvat opintokokonaisuuksista, jotka voivat sisältää yhden tai useamman kurssin.

Lukuvuonna 2018-2019 kaikki opiskelevat sekä perusopinnoissa että syventävissä opinnoissa seuraavia opintokokonaisuuksia instrumentalistin/laulajan suuntautumisvaihtoehdossa:

- Instrumenttitaitojen opintokokonaisuus (yksilöopetus)
- Yhdessä soittamisen opintokokonaisuus (ryhmätoimintaa)
- Musiikin hahmottamisen opintokokonaisuus (ryhmätoimintaa)

Oppilas etenee eri opintokokonaisuuksissa tasolta toiselle oppilaitoksen oman järjestelmän mukaisesti. Musiikin perusopinnoissa käytetään tasoja 1-10 ja syventävissä opinnoissa oppilas laajentaa osaamistaan tasoille 11-14. Suoritettuaan perusopintojen kaikissa opintokokonaisuuksissa tason 10, oppilas siirtyy suorittamaan syventäviä opintoja.

Syventävien opintojen aikana oppilas suunnittelee ja valmistaa musiikillista osaamista osoittavan lopputyön. Lopputyö voi muodostua erilaisista kokonaisuuksista tai keskittyä tiettyyn syvennettyyn osaamiseen. Oppilas asettaa lopputyön tavoitteet ja päättää lopputyön toteutustavan yhdessä opettajiensa kanssa oppilaitoksen opetustarjonnan pohjalta.

Seuraavalle lukuvuodelle 2019-2020 oppilaitos kehittää syventäviin opintoihin keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia ja/tai suuntautumisvaihtoehtoja. Oppilaiden tarpeiden mukaan näitä voivat olla esimerkiksi säveltäminen tai laulunkirjoittaminen, musiikkiteknologia tai instrumenttitaitoihin keskittyminen.

Opiskeltavat soittimet

Pop & Jazz Konservatoriossa voi opiskella seuraavia instrumentteja: huilu, harmonikka, kontrabasso, laulu, lyömäsoittimet (malletsoittimet ja perkussiot), pasuuna, piano, rummut, saksofonit, sähköbasso, sähkökitara ja trumpetti.

Soitinvalmennukseen kuuluvien soitinryhmien opinnoissa on edellä mainittujen soittimien lisäksi mahdollista pienryhmissä kokeilla myös muita lasten fyysisen ja musiikillisen kehittymisen kannalta sopiviksi katsottuja soittimia.

Laulun yksilöopetustunteja voi antaa 12 vuotta täyttäneille oppilaille.

Opetuksen tavoitteet ja sisällöt

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin ja tarjota oppilaille pitkäjänteinen ja päämäärätietoinen mahdollisuus opiskella taidetta omien kiinnostuksen kohteidensa suuntaisesti.

Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle ja sen tavoitteena on edistää oppilaiden taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista sekä tukea saavutettavuutta, osallistumista ja osallisuutta, moninaisuutta ja monimuotoisuutta sekä erilaisuuden hyväksymistä ja suvaitsevaisuutta.

Pop & Jazz Konservatoriossa yhteytoiminnan tavoitteena on edistää moninaisuutta ja suvaitsevaisuutta kannustamalla erilaisia ihmisiä toimimaan yhteytoiminnassa musiikillisessa vuoropuhelussa yhteiseksi parhaaksi. Jokainen oppilas kuuluu yhtyeeseen ja voi vaikuttaa sen ohjelmistoon, mikä lisää oppilaan merkityksellistä osallisuutta. Myös lukukausittaiset yhteiset konserttiviikot vahvistavat yhteisöllisyyttä ja oppilaiden osallisuutta. Tavoitteena on osallistaa nuoret kaupunkilaiset musiikin tekemiseen esittäjinä ja kuulijoina myös oppilaitoksen ulkopuolella.

Varhaisiän musiikkikasvatus

Musiikkileikkikoulu

Tavoitteet

Musiikkikasvatuksen perustana on, että

- lapsi tutustuu musiikin elementteihin oman aktiivisen kokemisen kautta ja saa näin musiikillisia elämyksiä, valmiuksia ja taitoja, jotka muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmälle musiikkiharrastukselle
- vuorovaikutustaitojen kehittäminen
- lapsi kehittyä kuuntelemaan ja kokemaan musiikkia sekä ilmaisemaan itseään musiikin keinoin.

Sisältö

Musiikin elementit – rytmi, muoto, harmonia, melodia, dynamiikka ja sointiväri – muodostavat opetuksen keskeisen sisällön. Lapsen musiikillista muistia ja musiikin kuunteluvälmiuksia harjaannutetaan elämysten avulla, leikin, liikkeen, mielikuvituksen ja kommunikoinnin keinoin. Näin tuetaan hänen kognitiivista, emotionaalista, motorista ja sosiaalista kehitystään. Erilaisiin musiikkikulttuureihin tutustuminen auttaa lasta kasvamaan erilaisuuden hyväksymiseen ja suvaitsevaisuuteen.

Soitinvalmennus

Tavoitteet

Soitinvalmennuksen perustana on, että

- lapsi eri instrumentteja kokeilemalla löytää oman, mielekkään soittimensa, jolla mahdollisesti jatkaa opintojaan musiikin parissa.
- Oppilas saa tuntumaa puhallin-, kieli-, ja lyömäsoittimiin soitinkokeilun aikana. Soitinkokeilun tarkoituksena on myös antaa kokonaisvaltainen käsitys rytmimusiikissa yleisimmin käytetyistä soittimista.

Sisältö

Soitinvalmennukseen otetaan 7–9-vuotiaita lapsia.

Soitinvalmennuksessa oppilaalla on kerran viikossa musapajatunti (45 min) ja ryhmäsoittotunti eli soitinkokeilu (45 min). Musapajassa opetellaan kahdeksan hengen ryhmissä musiikin ilmiöitä yhdessä laulaen, soittaen (rytmi-, laattasoittimet ja bändisoittimet), säveltäen ja liikkuen. Soitinkokeilu pidetään noin neljän hengen ryhmissä.

Perusopinnot

Tavoitteet

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta löytämään omat musiikilliset vahvuutensa ja ilmaisukeinonsa
- ohjata oppilasta elävään musiikilliseen ilmaisuun
- kannustaa oppilasta harjoittelemaan erilaisten esiintymistilanteiden hallintaa
- rohkaista oppilasta tutustumaan myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin ja taiteidenväliseen vuorovaikutukseen.

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta oppimaan instrumentti- ja yhteismusisointitaitoja päämääränään soittimen itsenäinen hallinta ja omaehtoinen ilmaisu
- ohjata oppilasta säännölliseen harjoitteluun ja oppimisensa arviointiin
- ohjata oppilasta musisoimaan korvakuulolta sekä lukemaan ja tulkitsemaan musiikin lajille ominaisia musiikin merkitsemistapoja
- kannustaa oppilasta soveltamaan musiikin hahmotustaitojaan musisoinnissa
- tarjota oppilaalle tilaisuuksia tutustua musiikkiteknologiaan työvälineenä
- ohjata oppilasta käyttämään ergonomisesti oikeita soittotapoja ja mielekkäitä harjoittelumenetelmiä
- ohjata oppilasta havainnoimaan ääniympäristöä ja suojelemaan kuuloaan.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan omaa musisointiaan ja mukauttamaan sen osaksi soivaa musiikillista kokonaisuutta
- ohjata oppilasta kehittämään musiikin luku- ja kirjoitustaitoaan
- ohjata oppilasta musiikin ominaispiirteiden tunnistamiseen ja rakenteiden hahmottamiseen
- tukea oppilasta kasvamaan aktiiviseksi musiikin kuuntelijaksi ja kartuttamaan musiikin historian tuntemusta.

Säveltäminen ja improvisointi

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja
- kannustaa oppilasta harjoittelemaan improvisoinnin, sovittamisen ja säveltämisen perustaitoja.

Sisältö

Instrumentti- ja yhteissoittotaitojen opintojen keskeisenä sisältönä on perehtyminen pääinstrumentin perustekniikkaan ja ohjelmistoon, improvisointiin sekä yhteissoiton perusteisiin. Säännöllinen esiintyminen on osa opintoja. Mahdolliset sivuaineopinnot ja valinnaiskurssit tukevat oppilaan musiikillista kehitystä.

Musiikin perusteiden sisältöalueet ovat musiikin luku- ja kirjoitustaito, transkriptio (nuotintaminen), musiikin hahmottaminen sekä musiikin historian ja estetiikan tuntemus. Opetus toteutetaan yhteistyössä instrumentti- ja yhteisopetuksen kanssa vahvasti verkkomateriaalia hyödyntäen.

Musiikin perusopintoihin sisältyvät musiikin perusteet suoritettuaan oppilas

- osaa laulaa ja kirjoittaa duuri-, molli-, ja blues-tonaalisia melodioita
- osaa nuotintaa rytmimusiikin perusohjelmistoa
- hallitsee rytminkäsittelyn yleisimmissä tahtilajeissa
- osaa tuottaa ja tunnistaa rytmimusiikin tavallisimpia ilmiöitä
- voi hyödyntää oppilaitoksen tarjoamaa tietotekniikkaa sekä verkkomateriaalia opiskelussaan
- tuntee rytmimusiikin keskeisiä tyylisuuntauksia, ilmiöitä, soittimistoa ja ohjelmistoa
- on saanut valmiuksia käytännön muusikkouteen

Syventävät opinnot

Tavoitteet

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta syventämään musiikillista ilmaisuaan
- kannustaa oppilasta kehittämään edelleen musiikin tulkintaan ja esittämiseen tarvittavia taitoja valitsemiensa painopisteiden mukaisesti
- rohkaista oppilasta käyttämään musiikkia monipuolisesti ilmaisun välineenä
- ohjata oppilasta soveltamaan omassa ilmaisussaan myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoja.

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

Opetuksen tavoitteena on

- auttaa oppilasta asettamaan tavoitteita opiskelulle ja suuntaamaan omaa oppimistaan
- opastaa oppilasta arvioimaan edistymistään ja nauttimaan osaamisestaan
- ohjata oppilasta harjoittelemaan taitoja kehittävää ohjelmistoa sekä itsenäisesti että ryhmän jäsenenä
- ohjata oppilasta huolehtimaan fyysisestä toimintakyvystään sekä ergonomiasta ja kuulonsuojelusta musisoidessaan.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan ja kehittämään musisointiaan sekä solistina että ryhmän jäsenenä
- ohjata oppilasta tarkastelemaan soivaa ja nuotintettua musiikkia monipuolisesti eri näkökulmista
- ohjata oppilasta hahmottamaan musiikin rakenteita ja lainalaisuuksia
- ohjata oppilasta hyödyntämään kuuntelu- ja hahmotustaitojaan sekä musiikin historian tuntemustaan muusikkoutensa kehittämisessä.

Säveltäminen ja improvisointi

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta toteuttamaan teoksissa improvisoituja ja itse sovitettuja osuuksia ja säveltämään omaa musiikkia
- rohkaista oppilasta hyödyntämään musiikkitekniikan mahdollisuuksia ja työvälineitä.

Syventävien opintojen tavoitteena edellisten lisäksi on myös, että oppilas

- kehittää edelleen musiikin perustasolla saavutettuja taitoja ja tietoja niin, että hän saa valmiuksia musiikkiharrastuksen itsenäiseen jatkamiseen tai korkeakoulutason ammattiopintoihin
- laajentaa eri musiikkityylien tuntemustaan sekä syventää kykyään luovaan ilmaisuun musiikin keinoin
- laajentaa ja/tai painottaa opintojaan valitsemallaan tavalla valittavissa olevien suuntautumisvaihtoehtojen mukaan
- suunnittelee ja valmistaa musiikillista osaamista osoittavan lopputyön.
- asettaa lopputyön tavoitteet ja toteutustavan yhdessä opettajiensa kanssa

Sisältö

Instrumentti- ja yhteisosoittotaitojen opintojen keskeisenä sisältönä on kehittää oppilaan musiikillista ajattelua, pääinstrumentin hallintaa ja ohjelmiston tuntemusta sekä kykyä itsenäiseen työskentelyyn ja työskentelynsä arviointiin. Oppilas oppii esittämään musiikillisia kokonaisuuksia sekä syventää kykyään musiikin tulkintaan ja musiikilliseen vuorovaikutukseen. Mahdolliset sivuaineopinnot ja valinnaiskurssit tukevat oppilaan musiikillista kehitystä.

Musiikin perusteiden sisältöalueet ovat musiikin luku- ja kirjoitustaito, transkriptio (nuotintaminen), musiikin hahmottaminen, sovittaminen, säveltäminen sekä musiikin historian ja tyylien tuntemus. Oppilas osaa hahmottaa musiikkia sekä kuulemisen että notaation pohjalta ja kykenee soveltamaan historian ja tyylien tuntemusta musiikin esittämisessä.

Syventävien opintojen musiikin perusteiden opinnot suoritettuaan oppilas

- osaa laulaa ja kirjoittaa perustasoa vaativampia tonaalisia ja modaalisia melodioita
- hallitsee tyylinmukaisen rytmin käsittelyn sekä tasajakoisesti että kolmimuunteisesti
- osaa nuotintaa musiikkia kuulemansa perusteella
- osaa tuottaa ja tunnistaa rytmimusiikin harmonisia ilmiöitä
- osaa soveltaa tietojaan käytäntöön esim. sointusoittimella säestämisessä ja yhteissoitossa
- on saanut valmiudet analysoida itsenäisesti sävellyksiä ja improvisoituja jaksoja
- on syventänyt oman musiikinlajinsa eri aikakausien tyylien ja ohjelmiston tuntemusta.
- osaa hyödyntää tietotekniikkaa ja teknologiaa tarvitsemallaan tavalla

Opetus perustuu yhdessä soittamiseen ja esiintymisiin, instrumentin yksilöopetukseen, musiikillisten ilmiöiden käytännön toteuttamiseen, musiikin hahmottamiseen ja siihen liittyvän osaamisen sekä yleissivistyksen lisäämiseen. Opetus toteutetaan monimuotoisesti myös verkko-opetusta tarkoituksenmukaisesti hyödyntäen.

Oppilaiden oman persoonallisuuden kehittymistä tuetaan kannustamalla heitä musiikilliseen itseilmaisuuksiin sekä laulukirjoittamiseen, säveltämiseen ja soittamiseen.

Yhteopetus ja musiikin hahmottamisen opintokokonaisuudet on integroitu. Viikoittaisen hahmotusainetunnin jälkeen sama ryhmä oppilaita siirtyy saman opettajan johdolla yhteysoittotunnille. Opetusmenetelmää kutsutaan nimellä AMP (afroamerikkalaisen musiikin perusteet) ja sillä pyritään vuorovaikutukselliseen ja tilannesidonnaiseen musiikin teorian ja käytännön oppimiseen. Ryhmäopetus toteutetaan yhteistyössä yksilöopetuksen kanssa. Oppilas voi edetä opinnoissaan omaan tahtiinsa.

Instrumenttitaitojen opintokokonaisuus (yksilöopetus)

Instrumenttitaitojen opintokokonaisuus muodostuu pääinstrumentin ja mahdollisten sivuinstrumenttien kursseista. Pääinstrumentin kurssi kestää instrumentalistin ja laulajan suuntautumisvaihtoehdossa oppilaan koko opintojen ajan.

Lisäksi oppilaalla on mahdollisuus aloittaa yhden tai useamman sivuinstrumentin kurssi erillisellä lukukausimaksulla, mikäli vapaita oppilaspaikkoja on tarjolla.

Jokainen oppilas saa viikoittain pääinstrumentin yksilöopetustunnin. Soittotuntien tehtävänä on instrumenttitaitojen kehittämisen ohella tukea oppilaan yhteysoittamista ja musiikin hahmottamista. Opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan yksilölliset tarpeet ja toiveet.

Eri instrumenttien opetuksen opintosisällöt ilmenevät instrumenttikohtaisista opinto- ja sisältökuvauksista.

Yksilöopetustunnin pituus riippuu oppilaan opintotasosta. Oppilaitos päättää oppituntien pituuksista vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Toistaiseksi yksilöopetustunti on 30 minuutin pituinen perusopinnoissa (= tasolle 10 asti). Suoritettuaan perusopinnot sekä instrumentissa että musiikin perusteissa, oppilaat saavat viikoittain 45 minuutin pituisen yksilöopetustunnin.

Instrumenttitaitojen opintosisällöt ilmenevät instrumenttikohtaisista opinto- ja sisältökuvauksista.

Yhdessä soittaminen opintokokonaisuus (ryhmätoimintaa)

Yhdessä soittamisen opintokokonaisuus muodostuu yhdestä yhteytoiminnan kurssista, joka kestää instrumentalistin ja laulajan suuntautumisvaihtoehdossa oppilaan koko opintojen ajan.

Kaikki oppilaat sijoitetaan ikä- ja taitotasoinen koottaviin AMP-ryhmiin, joissa opitaan yhdessä soittamista ja musiikin hahmottamista. Oppilaitoksen moninaisesta ja musiikkikulttuurisesti heterogeenisestä yhtyevalikoimasta pyritään löytämään jokaiselle oppilaalle sopiva ympäristö kehittää musiikillista ja sosiaalista itseilmaisuaan henkisen kasvun tukemiseksi. Yhdessä soittamista sisältyy opintoihin koko opiskelun ajan. Yhtyeet harjoittelevat viikoittain ja esiintyvät useita kertoja lukuvuodessa erillisen suunnitelman mukaan järjestettävissä konserteissa ja matineoissa sekä erikseen sovittaessa myös oppilaitoksen ulkopuolella muissa tapahtumissa.

Yhdessä soittamisen opintosisällöt ilmenevät yhteytoiminnan opintokokonaisuuden opinto- ja sisältökuvauksesta.

Musiikin hahmottamisen opintokokonaisuus (ryhmätoimintaa)

Musiikin hahmottamisen opintokokonaisuus muodostuu rytmi- melodia- ja harmoniakursseista, joita kaikkia opetetaan integroiduissa yhtye- ja musiikin hahmotusryhmissä (AMP). Opetussisältö koostuu rytmimusiikin luku- ja kirjoitustaidoista (mm. musiikin teoria, säveltäminen ja transkriptio). Oppimateriaalina käytetään perusopinnoissa Tohtori Toonika -oppikirjaa (Halkosami-Heikkilä, Otava 2005) ja syventävissä opinnoissa Turnaround -oppikirjaa (Alanen-Kulokari, 2014). Lisäksi käytetään verkkomateriaalia.

Opintosisällöt ilmenevät musiikin hahmottamisen opintokokonaisuuden opinto- ja sisältökuvauksesta.

Musiikin hahmottamisen opintokokonaisuuteen sisältyy myös yhden lukuvuoden kestävä musiikkiteorian kurssi, joka voidaan integroida myös osaksi muita opintoja.

Aikuisten opetus

Taiteen perusopetus on tarkoitettu ensisijaisesti lapsille ja nuorille, mutta myös aikuiset voivat osallistua opetukseen, yli 30-vuotiaat vain rehtorin erillisellä päätöksellä. Aikuisten opetuksessa noudatetaan musiikin laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä.

Opetuksen järjestäminen

Opetus järjestetään joustavasti siten, että oppilaan ikä ja hänen aikaisemmin hankkimansa tiedot ja taidot otetaan järjestelyissä huomioon.

Opetus järjestetään oppilaan kannalta toimivaksi kokonaisuudeksi siten, että yhteen opintopäivään sisällytetään mahdollisuuksien mukaan useampia oppiaineita. Kun sama opettaja opettaa oppilaalle yhteysopetuksen ja musiikin hahmottamisen, on hänellä hyvät mahdollisuudet seurata oppilaan kokonaistilannetta ja kehitystä.

Tavoitteena on välittävä ja kannustava opetusyhteisö, jossa jokainen oppilas saa yksilöllistä ohjausta. Opettajat voivat opintomenestyksen perusteella suositella oppilaiden siirtämistä ryhmästä toiseen. Oppilas voi menettää opintopaikkansa erittäin huonon opintomenestyksen, opintojen laiminlyönnin tai jatkuvan häiritsevän käytöksen takia.

Opettajat pitävät yhteyttä oppilaiden huoltajiin ensisijaisesti Wilman välityksellä.

Oppimäärän ja opetuksen yksilöllistäminen

Opetusta voidaan yksilöllistää vastaamaan oppilaan erityistarpeisiin, mikäli oppilas ei perustellusta syystä pysty opiskelemaan opetussuunnitelman mukaisesti. Tällöin oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opintosuunnitelma, jossa määritellään opiskelun tavoitteet, opiskelu-aika, opetuksen toteuttamistapa, tarvittavat tukitoimet, mahdolliset suoritukset ja arviointimenettely.

Opetusta järjestettäessä otetaan huomioon, että opintojen tavoitteet ovat musiikkikasvatuksellisia. Tavoitteissa painottuvat oppilaan musiikillisten kykyjen ja taitojen kehittäminen hänen omista lähtökohdistaan sekä musiikin elämyksellinen kokeminen. Opetusta voidaan toteuttaa sekä yksilö- että ryhmäopetuksena.

Opiskelu-aika

Perusopinnot on suoritettava 7 vuoden kuluessa instrumentin yksilöopintojen aloittamisesta. Opiskelun jatkumisen edellytyksenä on aktiivinen osallistuminen opintoihin sekä opinnoissa edistyminen. Oppilaitos voi keskeyttää oppilaan opinnot, mikäli opinnoissa edistyminen viivästyy kohtuuttomasti ilman hyväksyttävää syytä.

Syventävät opinnot kestävät maksimissaan neljä vuotta.

Oppimisen ja osaamisen arviointi

Pop & Jazz Konservatoriossa oppimisen ja osaamisen arviointi perustuu jatkuvaan, oppitunneilla tapahtuvaan sanalliseen arviointiin ja oppilaiden itsearviointiin. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan arviointikriteereinä oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia. Numeroarviointia ei anneta lainkaan.

Perusopinnoissa oppimisen arviointi painottuu jatkuvan palautteen antamiseen siten, että se edistää asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Oppilaan itsearviointitaitojen vahvistaminen tukee tätä tehtävää.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan taitojen syvenemistä opintojen painottumisen ja lopputyön mukaisesti. Syventävien opintojen aikana ja lopputyön toteutuksessa hyödynnetään itsearviointin ja vertaisarviointin tarjoamia mahdollisuuksia. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja ja sen arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet.

Oppilaalle annetaan kaikista suorituksista sanallinen arviointi. Valinnaisista kursseista annetaan osallistumismerkintä.

Päätötodistukseen merkitään oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä sanallinen arvio, joka kuvaa oppilaan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin.

Musiikin laajan oppimäärän arvioinnin kohteet ovat

- esittäminen ja ilmaiseminen
- oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- säveltäminen ja improvisointi.

Instrumenttitaitojen opintokokonaisuuden arviointi

Instrumenttiopetuksen arvioinnin tarkoituksena on todeta, miten yhdessä oppilaan kanssa tietyllä ajalla (esim. lukukausi/vuosi) asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa olla onnistuttu.

Instrumenttikohtaiset opinto- ja sisältökuvaukset (tasot 1-14) muodostuvat oppimistehtäviä sisältävistä soitinkohtaisista arviointimatriiseista, joiden avulla oppilas ja opettaja tekevät kunkin oppilaan yksilöllisten oppimistavoitteiden mukaisen työskentelysuunnitelman lukukaudeksi kerrallaan. Soitinkohtaiset matriisit toimivat myös oppilaan ja opettajan oppaana opintojen jäsentämisessä ja tavoitteiden asettamisessa.

Opettaja ja oppilas yhdessä määrittävät kullekin oppilaalle lukukauden alussa kirjallisesti henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman hänen tasonsa ja kykyjensä mukaan (tasot 1-14).

Oppilas näyttää osaamisensa opinto- ja sisältökuvauksissa mainituilla osaamistehtävillä yksilö- ja ryhmätunneilla tai esiintymisissä. Opettaja arvioi, onko oppilaalla kunkin osaamistehtävän mukainen osaaminen ja merkitsee sen suoritukseksi oppilaskohtaiseen matriisiin osana opetusta. Osaamistehtävien kertymä määrittää oppilaan tason kussakin opintokokonaisuudessa. Opettaja merkitsee oppilaan tasolta toiselle siirtymisen Wilman kautta oppilasrekisteriin.

Lukukauden lopussa opettaja arvioi yhdessä oppilaansa kanssa opinnoille asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Yhdessä soittamisen ja musiikin hahmottamisen opintokokonaisuuksien arviointi

Arvioinnissa kiinnitetään huomiota musiikin teoreettisten ilmiöiden ja instrumentin yhtyetaitojen hallinnan lisäksi oppilasyhtyeen musiikilliseen kommunikointikykyyn ryhmätöytäitöihin, sosiaalisiin taitoihin, esiintymistaitoon ja kuunteluun.

Yhdessä soittamisen ja musiikin hahmottamisen ja sisältökuvaukset muodostuvat oppimistehtäviä sisältävistä arviointimatriiseista (tasot 1-14), jotka toimivat myös oppilaan ja opettajan oppaana opintojen jäsentämisessä ja tavoitteiden asettamisessa.

Yhtyetaidoilla sekä Musiikin hahmottamisen rytmi- melodia- ja harmoniakursseilla on kullakin omat opinto- ja sisältökuvauksensa. Oppilas näyttää osaamisensa opinto- ja sisältökuvauksissa mainituilla osaamistehtävillä. Opettaja arvioi, onko oppilaalla kunkin osaamistehtävän mukainen osaaminen ja merkitsee sen suoritukseksi oppilaskohtaiseen matriisiin osana opetusta. Osaamistehtävien kertymä määrittää oppilaan tason. Opettaja merkitsee oppilaan tasolta toiselle siirtymisen Wilman kautta oppilasrekisteriin. Perusopinnojen päättyessä kaikkien osa-alueiden tulee olla tasolla 10. Syventävissä opinnoissa noudatetaan vastaavanlaista käytäntöä.

Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaava osaamisensa arvioiduksi ja tunnustetuksi.

Lähtötason kartoituksena opettajat arvioivat oppilaiden aiempaa osaamista perustuen PJK:n matriiseissa kuvattuihin osaamistehtäviin, selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluettavan opintokokonaisuuden osan tavoitteisiin ja sisältöihin. Arvioinnin myötä määrittyy oppilaan taso kussakin opintokokonaisuudessa.

Koulutuspäällikkö tunnustaa suoritettujen opinnot opintorekisterin merkinnällä opettajien suorittaman arvioinnin perusteella.

Todistusten sisältö

Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaiset todistukset musiikin perusopinnoista ja syventävistä opinnoista annetaan oppilaalle Opetushallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Oppilaan on mahdollista kesken opintojen saada matriikkiliste suorittamistaan opinnoista.

Oppilaaksiottaminen

Pop & Jazz Konservatorion perus- ja syventävien opintojen opetus on tarkoitettu pääasiallisesti kouluikäisille lapsille ja nuorille. Oppilaaksi ottamisessa kouluikäisillä lapsilla ja nuorilla on etusija aikuisoppilaksi hakeutuviin nähden. Yli 30-vuotiaita oppilaita voidaan ottaa vain rehtorin erillisellä päätöksellä.

Pop & Jazz Konservatorion oppilaaksi otetaan oppilaita vuosittain järjestettävillä pääsy- ja soveltuvuuskokeilla. Ikätasoisin järjestettävissä kokeissa testataan hakijoiden instrumentin / laulun hallintataitoja sekä rytmin ja melodian hahmottamistaitoja.

Pääsy- ja soveltuvuuskokeiden kriteerit hyväksyy oppilaitoksen rehtori opettajien valmistelun pohjalta.

Oppilaat valitaan valintakokeiden tulosten pohjalta, ottaen huomioon oppilaiden ikä, instrumentti ja hakijan musiikillinen tausta sekä mahdollinen erityisopetuksen tarve. Oppilaat valitaan instrumentteittain ja ikätasoisittain siten, että opetussuunnitelman mukaiset yhtyeet voidaan muodostaa.

Oppilasvalinnoista päättää rehtori.

Oppilaspaikat täytetään käytettävissä olevien valtionosuustuntien puitteissa, ottaen huomioon hakijan kotikunnan myöntämä kunta-avustus tai oppilaan valmius itse maksaa kuntamaksu ja lukukausimaksu.

Oppilaitos tarjoaa vuosittain erikseen päätettävän määrän sosiaalisin perustein jaettavia vapaaoppilaspaikkoja. Vapaaoppilaspaikan saaneille opiskelu on maksutonta.

Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa

Opetustoiminnan yhtenä lähtökohtana on oppilaan harrastuksen näkeminen osana oppilaan elämän kokonaisuutta, johon kuuluvat koti, koulu, harrastukset, lasten oma ystäväpiiri ja koko kaupunkiympäristö. Tavoitteena on osallistaa nuoret kaupunkilaiset musiikin tekemiseen esittäjinä ja kuulijoina myös oppilaitoksen ulkopuolella.

Pop & Jazz Konservatorion tavoitteena on oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa yhteistyössä luoda lapsille ja nuorille entistä monipuolisemmat mahdollisuudet oppia esiintymistaitoja oppituntien, konserttien, matineoiden ja esiintymisvierailujen avulla.

Huoltajat voivat antaa toiminnasta palautetta erilaisten kyselyiden lisäksi opettajille, koulutuspäällikölle, opintosihteerille ja rehtorille Wilmassa, sähköpostilla, puhelulla tai tapaamisissa. Yhdyssteinä oppilaitoksen ja huoltajien välillä toimivat myös säännölliset konsertit ja matineat. Huoltajien näkemyksiä kuullaan tarkasti ja palautteeseen reagoidaan nopeasti.

Pop & Jazz Konservatorion perusopetuksen luontevia yhteistyötahoja ovat Helsingin päiväkodit, peruskoulujen ala- ja yläasteet, musiikkioppilaitokset, nuorisotalot, seurakunnat, vanhainkodit, sairaalat, nuorisjärjestöt, liikeyritykset ja kaupunginosayhdistykset. Pop & Jazz Konservatorion muita yhteistyötahoja ovat mm. Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialat, Metropolia Ammattikorkeakoulu, Taideyliopisto, Suomen musiikkioppilaitosten liitto, Suomen Muusikkojen Liitto, Uuden musiikin orkesteri (UMO) sekä Opetusministeriö ja Opetushallitus.

Oman alueen kulttuuripalvelujen tuottaminen

Pop & Jazz Konservatorio on keskeinen Arabianrannan asukkaiden paikallisten kulttuuripalvelujen tuottaja. Rytmimusiikki soi Arabianrannan lisäksi muuallakin Helsingissä, sillä konservatorion oppilaat asuvat Helsingissä yli 60 postinumeroalueella!

Harrastetavoitteisen perusopetuksen oppilaiden osaaminen tuodaan alueen eri toimijoiden ulottuville Konservatorion matineoissa ja konserteissa sekä Arabianrannan toimijoiden yhteisissä tapahtumissa.

Konservatorion perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen yhteistyönä järjestetään vuosittain yleisölle avoimia tapahtumaviikkoja, konserttisarjoja ja muita julkisia tilaisuuksia. Oppilaitoksen yhtyeet esiintyvät myös yhteiskonserteissa muissa oppilaitoksissa ja musiikkioppilaitosten järjestämissä tilaisuuksissa.

Toiminnan jatkuva kehittäminen

Pop & Jazz Konservatorion toimintaa parannetaan suunnitelmallisen arvioinnin ja kehittämisen avulla ja laadun kehittäminen on integroitu pysyväksi osaksi oppilaitoksen normaalia toimintaa. PJK:n laatujärjestelmässä hyödynnetään ammatillisen peruskoulutuksen laatukriteereitä ja laadunhallintasuosituksia ja EQAVET -viitekehystä sekä taiteen perusopetuksen virvatuli-itsearviointimallia.

Oppilaitoksen vuosittainen itsearviointi perustuu palautejärjestelmään ja itsearviointisuunnitelmaan, joista johdetut vuosittaiset itsearviointiraportit ovat nähtävissä oppilaitoksen nettisivuilla www.popjazz.fi.

Osana jatkuvaa itsearviointia oppilaitos kehittää tavoitteitaan ja menettelytapojaan myös taiteellisen tason, saavutettavuuden ja saatavuuden, moninaisuuden, osallistumisen ja osallisuuden kannalta.

Jatkuvan opetussuunnitelmien kehittämistyön avulla oppilaitos säilyttää ajantasaiset opintosisällöt ja turvaa harrastetavoitteiselle perusopetukselle parhaat mahdolliset oppimisympäristöt.

Opintojen kuvaus pähkinänkuoressa

